

Artikel 1 Begripsbepalingen

- a. Dempen: het geheel of gedeeltelijk dichtmaken of laten verlanden van een schouwsloot of een overig oppervlaktewaterlichaam;
- b. Peilgebied: een gebied met hetzelfde waterpeil;
- c. Maatgevende afvoer: de afvoer, die 1 à 2 keer per jaar wordt bereikt of overschreden;
- d. De begripsbepalingen van de Keur zijn van toepassing.

Artikel 2 Criteria

Vrijstelling wordt verleend van het verbod bedoeld in artikel 3.1 van de Keur voor het dempen van een schouwsloot of een overig oppervlaktewaterlichaam. De vrijstelling geldt niet voor het dempen van een schouwsloot of een overig oppervlaktewaterlichaam in een beschermingszone van een waterkering.

Artikel 3 Voorschriften

Degene of zijn rechtsopvolger, die dempt als bedoeld in artikel 2:

- a. compenseert in een gebied, dat op de kaart bij deze Algemene regel oranje of blauw is gekleurd, het dempen vooraf volledig in een nieuw te graven oppervlaktewaterlichaam of het verbreden van een bestaand oppervlaktewaterlichaam. Compensatie dient te geschieden in een gebied met dezelfde kleur als het gebied waarin de demping plaatsvindt;
- b. compenseert het dempen van een schouwsloot of een overig oppervlaktewaterlichaam met een breedte van meer dan twee meter, gemeten op de oorspronkelijke waterlijn bij winterpeil, in een gebied dat op de kaart bij deze Algemene regel wit of groen is gekleurd vooraf volledig in een nieuw te graven oppervlaktewaterlichaam of het verbreden van een bestaand oppervlaktewaterlichaam;
- c. dempt geen oppervlaktewaterlichamen, die in het verleden gegraven zijn als compenserende waterberging, zonder deze waterberging te compenseren;
- d. voorkomt dat na het dempen in een gebied, dat op de kaart bij deze Algemene regel groen is gekleurd, de maatgevende afvoer in de nieuwe situatie groter is dan de bestaande maatgevende afvoer en dat de grondwaterstand in de omliggende gebieden nadelig wordt beïnvloed;
- e. compenseert op een waterstaatkundig verantwoorde wijze, in hetzelfde peilgebied of anders in het aangrenzend benedenstrooms gelegen peilgebied; met behoud van een open verbinding met het watersysteem en met minimaal hetzelfde oppervlak en hetzelfde bergingsvolume;
- f. mag een eerder gegraven oppervlaktewaterlichaam aanmerken als compenserende waterberging, mits dit oppervlaktewaterlichaam aantoonbaar niet ouder is dan 1 jaar, vanaf het indienen van de melding;
- g. ontdoet het profiel vóór de demping van slib en baggerspecie;
- h. voert een demping uit met grond of zand en vanuit één richting;
- i. legt zo nodig in het te dempen gedeelte op deugdelijke wijze een duiker van voldoende afmeting, minimaal rond 0,3 meter, en van voldoende kwaliteit aan met de binnenonderkant op de vaste slootbodem, zonder bochten of knikpunten en met de as van de duiker in het midden van een oppervlaktewaterlichaam; bij duikers langer dan 30 meter worden goed bereikbare ontstoppingsstukken geplaatst;
- j. sluit een oppervlaktewaterlichaam niet af van het watersysteem;
- k. sluit het nieuw gegraven oppervlaktewaterlichaam aan op het watersysteem;
- l. sluit een nieuw gegraven oppervlaktewaterlichaam alleen aan op een hoofdwatgang, in beheer en onderhoud van het waterschap, middels een dam met bovenbreedte van ten minste 5,0 meter en een buisdiameter van ten minste 0,3 meter.
- m. zorgt dat er geen verbinding ontstaat tussen verschillende peilgebieden.
- n. onderhoudt de aangelegde werken.

Artikel 4 Melding

- a. Degene, die dempt als bedoeld in artikel 2, meldt dit tenminste 10 werkdagen van tevoren bij het bestuur.
- b. Indien de werkzaamheden, als genoemd onder a, niet binnen één jaar worden uitgevoerd, vervalt de melding.

TOELICHTING DEMPEN SCHOUWSLOOT EN OVERIG OPPERVLAKTEWATERLICHAAM

Motivering

Dempingen van schouwsloten en overige oppervlaktewaterlichamen hebben gevolgen voor de waterberging. Ze grijpen hiermee in in de waterhuishouding. De waterbelangen kunnen voldoende worden gewaarborgd door het stellen van voorschriften. Voor zover nodig moet de waterbergingsruimte, die door demping verloren gaat, worden gecompenseerd.

Andere wetgeving

Bij het dempen zijn niet alleen de Keur of deze Algemene regel van toepassing.

Degene die dempt moet zich ook houden aan andere wettelijke verplichtingen zoals het Burgerlijk wetboek, het Besluit bodemkwaliteit en de Flora- en faunawet.

Volgens het Burgerlijke Wetboek mag de eigenaar van een erf niet onrechtmatig hinder toebrengen aan de eigenaar van een ander erf o.a. door wijziging te brengen in de loop van water, dat over zijn erf stroomt. Mocht zich deze situatie voordoen, dan heeft de benadeelde eigenaar de mogelijkheid om bij de burgerlijke rechter te eisen dat dit onrechtmatig handelen wordt beëindigd.

Verder bevat Boek 5 van het Burgerlijk wetboek nadere bepalingen over watergangen die dienen als erfscheiding en wat burens wel of niet van elkaar moeten dulden.

Het Besluit bodemkwaliteit geeft de randvoorwaarden aan voor o.a. de kwaliteit van toe te passen bouwstoffen, grond en baggerspecie, die voor het dempen mogen worden gebruikt. Voor oppervlaktewaterlichamen is het waterschap het bevoegde gezag. Wanneer een sloot wordt afgedamd, leeggepompt en vervolgens gedempt is de gemeente het bevoegde gezag.

Een belangrijk aandachtspunt bij dit Besluit is dat de waterbodem, nadat de sloot is gedempt, overgaat in landbodem. Omdat voor waterbodem andere kwaliteitscriteria gelden dan voor landbodem, is een goede afstemming met de gemeente noodzakelijk.

Het dempen, dat onder het Besluit bodemkwaliteit valt, moet 5 dagen van tevoren worden gemeld via www.meldpuntbodemkwaliteit.nl.

Dempen heeft gevolgen voor de plant- en diersoorten in het water. Deze verdwijnen of verliezen een deel van hun leefruimte. Om negatieve effecten op beschermde plant- en diersoorten te voorkomen is het nodig bij demping te werken conform de Flora- en faunawet en zo nodig over een ontheffing te beschikken.

Voor het dempen is soms op grond van het bestemmingsplan een omgevingsvergunning van de gemeente nodig.

Degene, die dempt, is verantwoordelijk voor de naleving van de andere voorschriften, die naast de Keur bestaan.

Begripsbepalingen

Het aanbrengen van een dam met duiker breder dan 6 meter binnen de bebouwde kom ingevolge de Wegenverkeerswet 1994 of daarbuiten breder dan 26 meter valt voor de toepassing van deze Algemene regel ook onder dempen. Voor smallere dammen geldt een aparte Algemene regel.

De oppervlaktewaterlichamen zijn onder te verdelen in drie categorieën:

1. de oppervlaktewaterlichamen in eigendom, beheer en onderhoud bij het waterschap (hoofdwatergangen);
2. de schouwsloten, dat wil zeggen de oppervlaktewaterlichamen, die bij de aanliggende eigenaren in eigendom, beheer of onderhoud zijn en die op de schouwkaarten staan vermeld en

3. de overige oppervlaktewaterlichamen. Dat zijn sloten e.d. die niet tot één van beide bovengenoemde soorten behoren, omdat ze geen functie hebben voor de wateraan- of afvoer. Deze restcategorie valt niet onder de bescherming van de Keur, behalve voor wat betreft het dempen ervan, omdat ze wel een waterbergende functie hebben.

Criteria

Het dempen van andere watergangen dan schouwsloten en zgn. overige oppervlaktewaterlichamen is niet vrijgesteld van de vergunningplicht. Het dempen daarvan maakt een te grote inbreuk op de waterhuishouding. Het waterschap moet van geval tot geval kunnen blijven beoordelen of demping van zo'n andere watergang toegestaan kan worden en welke specifieke voorschriften daaraan moeten worden verbonden. In die vergunningen zullen ook compenserende maatregelen worden voorgeschreven met als uitgangspunt deze Algemene regel. In die zin is dit dus ook een beleidsregel met ruimere strekking dan alleen voor schouwsloten en overige oppervlaktewaterlichamen. Een schouwsloot of overig oppervlaktewaterlichaam in de beschermingszone van vijf meter langs een waterkering heeft een belangrijke functie voor de afvoer van kwelwater en hemelwater, dat afkomstig is van het dijklichaam. Het is daarom niet toegestaan deze sloten zonder vergunning te dempen.

Voorschriften

Ook schouwsloten en overige oppervlaktewaterlichamen hebben een waterbergende functie. Wanneer ze worden gedempt, kan dit leiden tot verlies aan waterbergingscapaciteit. Het verlies verschilt per gebied. In deze algemene regels worden de volgende gebieden onderscheiden, met al of niet een compensatieplicht:

A Bebouwd gebied (oranje op de kaart)

Het dempen van oppervlaktewaterlichamen, inclusief schouwsloten, en overige oppervlaktewaterlichamen kan hoge grondwaterstanden en wateroverlast veroorzaken, hetgeen ongunstig is voor de bebouwing. De oppervlaktewaterlichamen en overige oppervlaktewaterlichamen zijn indertijd niet voor niets aangelegd en hebben meestal een functie in het verlagen van hoge grondwaterstanden. In de praktijk is het bij bebouwing dan ook meestal zo dat drainage wordt aangelegd op plekken waar oppervlaktewaterlichamen en overige oppervlaktewaterlichamen worden gedempt. Dit is zeer ongunstig voor het watersysteem. Op deze manier is ruimte onttrokken aan het oppervlaktewatersysteem en wordt geen extra water geborgen in de bodem. Het gevolg is een extra belasting van het afvoersysteem. Het is daarom noodzakelijk dat er in het bebouwd gebied ook bij dempingen van schouwsloten en overige oppervlaktewaterlichamen altijd compenserende maatregelen worden getroffen

B Overig gebied met een Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand (GHG) < 1 meter ten opzichte van het maaiveld (blauw op de kaart)

Hetgeen hierboven onder A staat vermeld, geldt ook voor het overig gebied met een GHG tussen maaiveld en 1 meter beneden maaiveld. Voor dit overig gebied is er nog een extra nadeel, dat het effect is van het gevoerde peilbeheer. Door het dempen van oppervlaktewaterlichamen, inclusief schouwsloten, en overige oppervlaktewaterlichamen kan door het peilbeheer minder invloed worden uitgeoefend op het gewenste grondwaterregime.

Het is daarom noodzakelijk dat er in het overig gebied met GHG < 1 meter ten opzichte van het maaiveld altijd compenserende maatregelen worden getroffen

C Overig gebied met GHG ≥ 1 meter ten opzichte van het maaiveld (wit op de kaart)

Deze zogenaamde "drogere" gebieden zijn gebieden met een GHG van meer dan 1 meter beneden maaiveld. In deze gebieden zal een verhoging van de grondwaterstand door het dempen van oppervlaktewaterlichamen met in begrip van schouwsloten en overige oppervlaktewaterlichamen

doorgaans niet leiden tot wateroverlast. Oppervlaktewaterlichamen en overige oppervlaktewaterlichamen in deze gebieden mogen zonder compensatieplicht worden gedempt. Een uitzondering daarop geldt voor brede oppervlaktewaterlichamen. Deze hebben in perioden van extreme neerslag en bij een gestremde lozing vanwege hoge zeewaterstanden een waterbergende functie. Door het optrekken van stuwen wordt water bovenstrooms van de boezem vastgehouden. Dit is een maatregel die in het calamiteitenplan van het waterschap is opgenomen. Als deze waterlichamen worden gedempt, gaat er bergingscapaciteit verloren. Daarom mogen deze waterlichamen, met een breedte op de waterlijn van meer dan 2 meter in de winter, alleen worden gedempt indien er compenserende maatregelen worden getroffen.

D Natuurterrein

Een natuurgebied is een terrein, waarvan de inrichting en het beheer (bijna) helemaal en duurzaam is afgestemd op het behoud of de ontwikkeling van natuur. Onder natuurterrein worden mede verstaan bos en open water. In natuurterreinen (groen op de kaart) mogen schouwsloten en overige oppervlaktewaterlichamen zonder compenserende maatregelen worden gedempt. Voorwaarde is dat na het dempen de maatgevende afvoer in de nieuwe situatie niet groter is dan de huidige maatgevende afvoer en dat de grondwaterstand in de omliggende gebieden niet nadelig wordt beïnvloed. Overleg met het waterschap van tevoren hierover is wenselijk.

Ook voor natuurterrein geldt er een uitzondering voor brede oppervlaktewaterlichamen die in open verbinding staan met het watersysteem. Zie hiervoor verder onder C.

Op de bij deze Algemene regel behorende kaart 4 kan tot op perceelniveau worden ingezoomd.

Hierbij wordt nog het volgende opgemerkt:

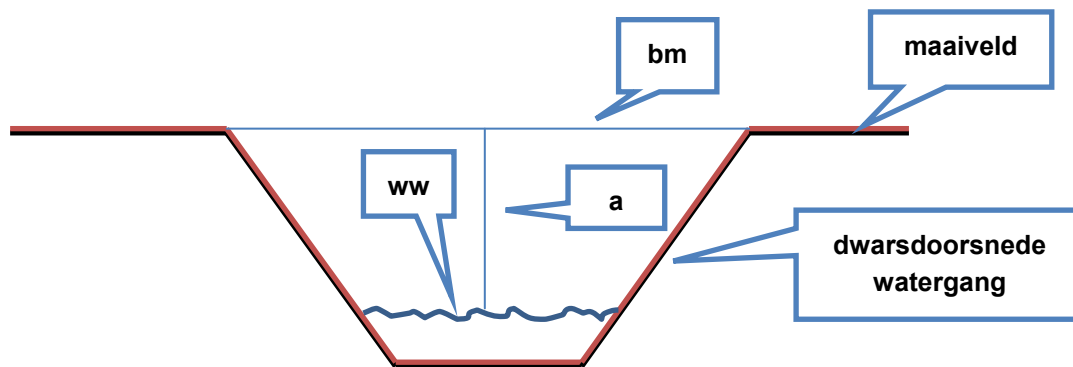
- Het waterschap kan in heel bijzondere situaties overwegen een uitzondering te maken op de compensatieplicht. Het waterschap kan in dergelijke uitzonderlijke gevallen alleen gemotiveerd en onderbouwd afwijken.
- Kaart 4 is elektronisch samengesteld. Hierdoor kan de situatie op deze kaart 4 in bepaalde gevallen niet in overeenstemming zijn met de werkelijkheid. Met name aan de randen van het stedelijk gebied kan dit het geval zijn. In voorkomende gevallen kan het waterschap afwijken van deze kaart en compensatie verplicht stellen.
- In "grensgevallen", waarin de te dempen schouwsloot of het overige oppervlaktewaterlichaam op de kadastrale grens en de grens tussen de verschillende gekleurde gebieden ligt, geldt het strengste regime.

Compensatie waterberging

Compensatie kan plaatsvinden door het verbreden van een bestaande watergang of sloot of door het graven van een nieuw water. Oppervlaktewaterlichamen die 1 jaar voordat de melding is ingediend, zijn gedempt of verbreed, kunnen ook meetellen als compensatie voor de waterberging, mits dit duidelijk aantoonbaar is. Onder compensatie wordt niet verstaan het verdiepen van een watergang of sloot. Deze ruimte wordt al ingenomen door (grond)water.

Bij de berekening van de waterberging is de bovenbreedte **bm** (gemeten op maaiveldhoogte), de afstand **a** tussen maaiveld en waterpeil **ww** in de winter van de te dempen watergang bepalend. Bij de aanvraag dienen deze maten te worden meegezonden en de maten van de nieuwe of te verbreden watergang. Zie onderstaande tekening.

Aan de hand van deze maten dient de melder de waterberging te berekenen en in te dienen bij de melding.

De compenserende maatregel dient voorafgaand aan het dempen te worden gerealiseerd om te voorkomen dat het waterbergend vermogen van het watersysteem tijdelijk vermindert.

De watergang of sloot, waarin het dempen wordt gecompenseerd, moet in open verbinding staan met het watersysteem om het overtollige water in het watersysteem er ook daadwerkelijk in te kunnen bergen. Het waterschap kan over het compenseren advies geven.

Door het dempen mogen geen watergangen of sloten worden afgesloten van het watersysteem. Om wateroverlast of watertekort te voorkomen moet eventueel een duiker worden gelegd. Het waterschap kan hierover, al dan niet op verzoek, advies geven. Enkele specifieke technische voorschriften zijn al opgenomen. Ten behoeve van de ontsnapingsmogelijkheid van fauna moet de demping in één richting worden uitgevoerd.

Indien de nieuw te graven sloot ten behoeve van de waterberging, voldoet aan de schouwcriteria van het waterschap, krijgt deze nieuwe sloot hiermee de status van schouwsloot.

Het onderhoud van de aangebrachte werken berust bij de degene, die er opdracht voor heeft gegeven en bij zijn rechtsopvolger. Een duiker in een gedempte sloot moet worden onderhouden door degene, die de demping c.a. heeft laten uitvoeren.

Melding

Ingrepen in het waterstaatsysteem moeten goed worden uitgevoerd. Daarvoor is het noodzakelijk dat het waterschap toezicht kan uitoefenen op de uitgevoerde werkzaamheden en het nakomen van de compensatieplicht. Mede hierom is de meldplicht in deze Algemene regel opgenomen. Ook moeten de wijzigingen in het watersysteem worden bijgehouden in de gegevensbestanden van het waterschap, zoals schouwkaart en beheerregister. Zie ook het onderdeel melding bij de toelichting bij alle algemene regels.

TOELICHTING BIJ ALLE ALGEMENE REGELS

Vrijstelling van de vergunningplicht

In de Keur van het waterschap is in meerdere artikelen een verbod opgenomen om werkzaamheden en werken in of nabij waterstaatswerken uit te voeren zonder watervergunning.

Volgens artikel 3.9 kan het dagelijks bestuur Algemene regels stellen, die een vrijstelling van die vergunningplicht inhouden. In deze Algemene regels is van die bevoegdheid gebruik gemaakt voor activiteiten, die een invloed hebben op de waterkwantiteit en soms ook doorwerken naar de waterkwaliteit. Zijn deze Algemene regels niet van toepassing of worden ze niet in acht genomen, dan blijft de vergunningplicht bestaan en kan op basis daarvan zo nodig worden gehandhaafd.

Achtergrond

Het uitvoeren van werkzaamheden en werken, waarvoor deze Algemene regels gelden zijn relatief eenvoudig en komen redelijk vaak voor. Toch grijpen ze in op de inrichting en het onderhoud van het watersysteem. Het blijft daarom van belang dat er eisen aan worden gesteld.

De waterbelangen kunnen voldoende worden behartigd door de voorschriften in deze Algemene regels. Hiermee wordt invulling gegeven aan deregulering en vermindering van administratieve lasten.

Begripsbepalingen

Deze Algemene regels zijn gebaseerd op de Keur en de begrippen, die in de Keur zijn omschreven gelden ook voor deze Algemene regels. Het gaat b.v. om het begrip beschermingszone, oppervlaktewaterlichaam, schouwsloot, waterstaatswerk, watersysteem, primaire waterkering en overig oppervlaktewaterlichaam. De in deze Algemene regels of de Keur niet omschreven begrippen hebben geen omschrijving nodig en spreken voor zich.

Melding

In sommige Algemene regels is het doen van een melding voorgeschreven. Een melding vindt primair digitaal plaats via het OLO, het OmgevingsLoket Online. Daarnaast kan een melding zowel schriftelijk als digitaal worden ingediend, waarbij gebruikt kan worden gemaakt van door het waterschap beschikbaar gestelde formulieren. Deze formulieren zijn te vinden op onze internetsite onder "vergunningen en meldingen". Meldingen dienen tenminste 10 werkdagen voordat met de werkzaamheden wordt begonnen in het bezit te zijn van het waterschap.

Op de melding volgt binnen 10 werkdagen een reactie van het waterschap. Dat kan zijn een akkoordverklaring, een verzoek om aanvulling van ontbrekende gegevens of een bericht dat alsnog een vergunning moet worden aangevraagd, omdat de werken en werkzaamheden niet onder de Algemene regels vallen. Het waterschap is bereid in het kader van de melding desgewenst of zo nodig advies te geven over de uit te voeren werken en werkzaamheden. Hiermee kunnen problemen worden voorkomen.

Indien er bij de werken die vallen onder de Algemene Regels de meldplicht van toepassing is, dienen deze werken binnen één jaar te worden uitgevoerd. Deze termijn is opgenomen omdat er na verloop van tijd veranderingen in de waterhuishouding kunnen ontstaan. In bepaalde situaties kunnen deze veranderingen conflicteren met de dan alsnog te realiseren werken.

Inwerkingtreding en overgangsregeling.

Op vergunningaanvragen, die zijn binnengekomen vóór de datum van inwerkingtreding van deze Algemene regels, wordt nog op de tot dan toe gebruikelijke manier een besluit genomen.

Vergunningen, die zijn afgegeven vóór de inwerkingtreding van deze Algemene regels, blijven bestaan. Eventuele handhaving vindt op basis daarvan plaats.

Deze Algemene regels gelden ook voor tot nu toe niet vergunde (illegale) werken of werkzaamheden, die in deze Algemene regels zijn opgenomen.

Handleiding gebruik kaart:

Onderstaande kaart is opgedeeld in genummerde bladen. Daarin staat in de rode belijning de begrenzing van de gemeenten aangegeven met naam.

Door nu met de muis te klikken in het kaartblad van uw gemeente en de door u gezochte omgeving (kaartblad) opent de kaart en kunt u uw locatie verder opzoeken.

In de legenda onderaan de geopende kaart staat een beschrijving wat de diverse kleuren betekenen.

